

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія аеронавігації

ТЕКСТ ЛЕКЦІЇ

навчальної дисципліни
«Використання авіації в підрозділах МВС України»
вибіркових компонент
освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Аеронавігація

за темою № 8 - «Залучення авіації у поліції на воді»

Вінниця 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від _____ № ____

СХВАЛЕНО

Методичною радою Кременчуцького
льотного коледжу Харківського
національного університету
внутрішніх справ
Протокол від _____ № ____

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з технічних дисциплін
Протокол від _____ № ____

Розглянуто на засіданні циклової комісії аеронавігації, протокол від 29.06.2023 р № 14.

Розробник:

1. викладач циклової комісії аеронавігації Дроздова С.П.

Рецензенти:

1. викладач циклової комісії аеронавігації Кременчуцького льотного коледжу Харківського університету внутрішніх справ, викладач-методист, к.т.н., с.н.с Тягній В.Г.
2. командир льотного загону аеродрому «Велика Кохнівка» КЛК ХНУВС Шорохов І.В.

План лекції

1. Загальна інформація про використання авіації у Поліції на воді.
2. Нормативна база діяльності Поліції на воді.

Рекомендована література:

1. Накази Національної поліції України. URL: <http://tranzit.ltd.ua/nakaz/>
2. Положення про Управління організації діяльності підрозділів поліції на воді та повітряної підтримки Національної поліції України. URL: https://dostup.pravda.com.ua/request/polozhiennia_pro_upravlinnia_org_2
3. Управління авіації та поліції на воді. URL: https://m.facebook.com/water.air.police.dept/posts/2576560839319399?comment_id=2576571955984954
3. Про організаційно-штатні зміни в Національній поліції : Наказ Національної поліції України від 21.07.2017 № 744.

Текст лекції

1. Загальна інформація про використання авіації у Поліції на воді

3 липня 2017 року у Національній поліції України створено Управління організації діяльності поліції на воді та повітряної підтримки, яке поєднало діючі підрозділи у восьми регіонах України, а також у місті Києві.

Територія їх обслуговування охоплює усі акваторії, що знаходяться на території України.

До компетенції Управління відноситься і організація діяльності повітряної підтримки, а саме групи поліції, які працюють з використанням безпілотних літальних апаратів та гелікоптерів.

Це підтримка наземних груп під час проведення спецоперацій, виявлення незаконних посівів наркотичних речовин, злочинів, пов'язаних із незаконним видобутком надр, незаконним виловом риби, переміщенням контрабанди, заборонених до обігу товарів водними шляхами країни тощо.

Управління авіації та водної поліції в Києві — один зі структурних підрозділів Національної поліції. До обов'язків водних поліцейських входить патрулювання акваторії та прибережних зон, охорона правопорядку та фіксування порушень на воді й біля неї.

Приклад Києва. Управління авіації та водної поліції в Києві розташоване на Рибальському півострові. Водна поліція працює за графіком доба через дві. Територія патрулювання столичних загонів — межі київської акваторії річок Дніпро та Десенка. У розпорядженні водної поліції Києва — вісім катерів та один мотоцикл. Виходять вони на воду і взимку, якщо річка не замерзає повністю: в цю пору року слідкують за тим, аби не було крадіжок, спостерігають за рибалками, які виходять на лід тощо.

Основні обов'язки — це слідкувати за безпекою у прибережних зонах Києва, виявляти порушення адміністративного характеру. Так, наприклад, керування суднами в стані алкогольного або наркотичного сп'яніння, затримання браконьєрів тощо.

Техніка.

Перший гелікоптер H145 від Airbus Helicopters для Управління поліції на воді та повітряної підтримки Національної поліції України.

26 лютого 2020 року до контракту про закупівлю гелікоптерів Airbus Helicopters було укладено додаткові угоди про покращення предмету закупівлі та зміни комплектації.

Зокрема, до України буде поставлена версія H145 D3 (нова модифікація із 5 лопатями та збільшеним корисним навантаженням). Водночас перші два гелікоптера H145 будуть у версії D2 із можливістю подальшої модернізації в D3. Тобто відбудеться постачання восьми бортів у варіанті D3 та двох у варіанті D2. Зазначені міни внесено без зміни ціни контракту.

На гелікоптерах № 2, 4 та 6 буде встановлено медичний комплект EMS. Тактична радіостанція RT5000 і робоча станція оператора буде додана на перші гелікоптери за № 1, 2, 3.

Гелікоптери H145 отримає поліція (Управління поліції на воді та повітряної підтримки) та ДСНС. За деякою інформацією перші борти мають бути доставлені в червні 2020 року.

Основна база авіації НПУ знаходиться у Каневі. Там вже побудовані новітні ангари, а також проходить технічне супроводження використання гелікоптерів. Однак, авіаційні підрозділи НПУ базуватимуться по всій Україні, розглядається два варіанти базування – сумісне, з іншими авіаційними підрозділами, а також власні бази авіації НПУ.

Акцентовано на актуальності використання безпілотних літальних апаратів для встановлення місць незаконного викиду промислових відходів і забруднення водойм, здійснення пошуку зниклих і надання допомоги потерпілим під час надзвичайних ситуацій.

Використання безпілотних авіаційних комплексів з газоаналізуючим обладнанням значно поліпшило ефективність документування фактів забруднення атмосферного повітря важкими елементами, що донині було

досить складно. А оснащення тепловізійним обладнанням сприяє пошуку зниклих осіб, викраденого транспорту, виявленню незаконного видобутку корисних копалин тощо.

2. Нормативна база діяльності Поліції на воді

Наказом Національної поліції №795 від 08.10.2020 введено у дію Положення про Управління авіації та поліції на воді Національної поліції України.

Призначення - Це Положення регулює питання діяльності Управління авіації та поліції на воді Національної поліції України.

Повне найменування — Управління авіації та поліції на воді Національної поліції України, скорочена назва - УАПВ.

Звертаємо увагу на назви положень, особливо на назву скасованого наказу!! Бо є скасовані попередні документи.

Завдання УАПВ

І. Організація та участь у забезпеченні реалізації державної політики у сфері забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, протидії злочинності.

надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

2. Організаційно-методичне забезпечення службової діяльності підрозділів авіації та поліції на воді територіальних: органів Національної поліції України щодо виявлення та припинення правопорушень, які вчиняються на водних об'єктах, інфраструктурі водного та повітряного транспорту.

3. Сприяння в межах компетенції органам і підрозділам поліції в проведенні поліцейських операцій та спеціальних поліцейських операцій, припиненні діяльності організованих груп або злочинних організацій на території держави.

Функції УАПВ

УАПВ відповідно до покладених на нього завдань:

1) інформує керівництво Національної поліції України про стан виконання завдань, що належать до компетенції УАПВ;

2) організовує та здійснює, в межах компетенції координацію діяльності підрозділів авіації та поліції на воді територіальних органів Національної поліції України, а також бере участь у межах компетенції в розробленні проектів нормативно-правових актів з питань діяльності підрозділів авіації та поліції на воді територіальних органів Національної поліції України, опрацюванні розроблених іншими органами державної влади проектів нормативно-правових актів, уносить пропозиції керівництву

Національної поліції України щодо вдосконалення нормативно-правового забезпечення діяльності УАПВ і підрозділів авіації та поліції на воді територіальних органів Національної поліції України;

3) здійснює узагальнення практики застосування законодавства України з питань регулювання діяльності державної авіації;

3) здійснює узагальнення практики застосування законодавства України з питань регулювання діяльності державної авіації;

4) організовує та здійснює виконання робіт щодо перевірки (контролю) льотної придатності повітряних суден Національної поліції України на відповідність вимогам нормативно-правових актів з питань їх експлуатації та ремонту;

5) забезпечує експлуатацію аеродромів, злітно-посадкових майданчиків Національної поліції України;

6) здійснює в межах компетенції заходів з проведення авіаційного пошуку і рятування а також пошуково-рятувальних робіт;

7) організовує та здійснює транспортування поліцейських для виконання службових (бойових) завдань або евакуації (у тому числі поранених) в обмежений час та у важкодоступні місця, а також повернення з них;

8) забезпечує підтримку або відновлення правопорядку в районах виникнення надзвичайних ситуацій техногенного чи природного характеру, що створюють загрозу життю та здоров'ю осіб, а також ліквідацію їх наслідків;

9) забезпечує використання та зберігання технічних засобів, що використовуються в службовій діяльності підрозділами поліції на воді та повітряної підтримки територіальних органів Національної поліції України;

10) здійснює попередження, виявлення та припинення правопорушень, які вчиняються на морському, річковому та повітряному транспорті або за допомогою таких транспортних засобів, у тому числі дистанційно керованих;

11) розглядає за дорученням керівництва Національної поліції України звернення і запити громадян, народних депутатів України, адвокатські запити та запити на інформацію, вивчає публікації і повідомлення в засобах масової інформації з питань, що належать до компетенції УАПВ;

12) за погодженням з керівництвом Національної поліції України здійснює заслуховування керівників підрозділів авіації та поліції на воді територіальних органів Національної поліції України з питань, віднесених до компетенції УАПВ;

13) здійснює вивчення передового досвіду правоохоронних органів іноземних держав у сфері протидії злочинам проти громадської безпеки та порядку, особистих прав і свобод людини і громадянина, прийняття участі у наукових дослідженнях і розробленні за їх результатами державних програм боротьби зі злочинністю, а також підготовці інформаційно-аналітичних,

методичних матеріалів щодо стану та підвищення ефективності протидії правопорушенням, які вчиняються на водних об'єктах, об'єктах інфраструктури водного, повітряного транспорту;

і4) забезпечує організацію та проведення нарад, науково-практичних конференцій, семінарів, прес-конференцій, брифінгів за напрямками діяльності УАПВ;

15) організовує та забезпечує у визначеному порядку підбір, розстановку, переміщення та професійне навчання працівників УАПВ, а також дотримання ними службової дисципліни;

16) здійснює вивчення обставин і причин надзвичайних подій, що сталися за участю працівників УАПВ, проведення в установленому порядку службових розслідувань за фактами порушення службової дисципліни, вжиття заходів щодо притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності;

17) організовує та здійснює діловодство в УАПВ;

18) здійснює виконання в межах компетенції завдань з Мобілізаційної підготовки та готовності до організації та здійснення заходів цивільного захисту праці працівників УАПВ.

І окремим пунктом виділено наступне.

2. Виконує інші функції, які впливають з покладених на УЛІВ завдань щ визначені законодавством України.

Права УАПВ

1. Відповідно до покладених завдань УАПВ має право;

1) за дорученням керівництва Національної поліції України залучати структурні підрозділи центрального органу управління поліції, підрозділи авіації та поліції на воді територіальних органів Національної поліції до виконання завдань Управління. Працівників структурних підрозділів центрального органу управління поліції залучати за погодженням їх керівників;

2) запитувати і отримувати від органів (підрозділів) поліції документи, довідкові та інші матеріали (у письмовій або усній формі), необхідні для прийняття рішень з питань, які належать до компетенції УАПВ;

3) надавати керівництву Національної поліції України пропозиції щодо створення робочих груп, комісій та консультативно-дорадчих органів за участю представників органів (підрозділів) поліції, а також інших органів державної влади;

4) за дорученням Голови Національної поліції України у межах компетенції перевіряти стан виконання підрозділами авіації та поліції на воді територіальних органів Національної поліції України законодавства України, наказів, доручень, рішень нарад керівництва Національної поліції України;

5) із залученням фахівців органів державної влади, державної та цивільної авіації України контролювати та координувати заходи, пов'язані із застосуванням підрозділами авіації та поліції на воді територіальних органів

Національної поліції України у своїй діяльності гелікоптерів, безпілотних літальних апаратів;

6) приймати участь в опрацюванні матеріалів щодо кандидатури для призначення на посаду керівника Державної установи «Центр авіаційного забезпечення Національної поліції України» та керівників підрозділів авіації та поліції на воді територіальних органів Національної поліції України, а також звільнення їх з посади;

7) накопичувати в процесі інформаційно-аналітичної діяльності статистичні, аналітичні, службові та інші матеріали за напрямками діяльності УАПВ, обробляти персональні дані у межах повноважень, передбачених законом;

8) користуватися базами (банками) даних Міністерства внутрішніх справ України та інших органів державної влади, державною системою урядового зв'язку, а також Іншими технічними засобами, передбаченими законодавством України;

9) забезпечувати збереження, видачу та отримання табельної вогнепальної зброї та іншого озброєння, спеціальних засобів, засобів індивідуального захисту, зв'язку, оперативної техніки, службової документації та іншого майна, що зберігається в установленому порядку в спеціально обладнаних приміщеннях УАПВ;

10) здійснювати контроль за станом охорони адміністративних приміщень УАПВ.

2. УАПВ має інші права, визначені законодавством України.

Організація діяльності УАПВ

1. УАПВ очолює керівник, який підпорядковується Голові Національної поліції України та його заступнику, який координує та контролює діяльність УАПВ відповідно до розподілу функціональних (посадових) обов'язків. Керівник УАПВ призначається на посаду та звільняється з посади в установленому законодавством України порядку.

2. Структура та штат УАПВ затверджуються в установленому законодавством України порядку.

3. Керівник УАПВ:

1) здійснює безпосереднє керівництво діяльністю УАПВ, організовує виконання завдань та функцій, покладених на УАПВ, та несе персональну відповідальність за належне їх виконання;

2) подає для затвердження керівництву Національної поліції України перспективні та поточні плани роботи УАПВ, затверджує плани роботи структурних підрозділів УАПВ;

3) на підставі та на виконання Конституції України та законів України, інших актів законодавства України в межах компетенції видає накази організаційно-розпорядчого характеру, дає доручення та приймає рішення, організовує і контролює їх виконання;

4) організовує в межах компетенції цільові перевірки службової діяльності підрозділів авіації та поліції на воді територіальних органів Національної поліції України, заслуховує звіти їх керівників з питань, що належать до компетенції УАПВ. Вносить керівництву територіальних органів поліції пропозиції щодо проведення службових розслідувань стосовно працівників зазначених підрозділів, які допустили порушення службової дисципліни та законності;

5) за дорученням керівництва Національної поліції України представляє інтереси поліції у відносинах з органами державної влади, органами місцевого самоврядування та громадськими об'єднаннями з питань, що належать до компетенції УАПВ;

6) забезпечує в установленому порядку взаємодію УАПВ з іншими структурними підрозділами центрального органу управління поліції, територіальними (міжрегіональними) органами Національної поліції України, органами державної влади, громадськими об'єднаннями й організаціями, а також з правоохоронними органами іноземних держав, міжнародними організаціями і засобами масової інформації;

7) організовує в межах компетенції підготовку матеріалів до засідань колегій Міністерства внутрішніх справ України та Національної поліції України, нарад керівництва Національної поліції України з актуальних питань, що належать до компетенції УАПВ;

8) уносить пропозиції керівництву Національної поліції України щодо вдосконалення структури і змін штатної чисельності УАПВ, а також підрозділів авіації та поліції на воді територіальних органів Національної поліції України;

9) розподіляє обов'язки між працівниками УАПВ, здійснює контроль за їх виконанням;

10) організовує та забезпечує у визначеному порядку відбір, розстановку, переміщення і професійне навчання працівників УАПВ, дотримання ними службової дисципліни;

11) уносить у визначеному порядку керівництву Національної поліції України пропозиції щодо відрядження працівників УАПВ, установлення працівникам УАПВ посадових окладів, надбавок та інших виплат, передбачених законодавством України;

12) затверджує графіки відпусток і чергувань у вихідні, святкові та неробочі дні працівників УАПВ;

13) організовує у визначеному порядку атестацію поліцейських та оцінювання службової діяльності державних службовців УАПВ; уносить керівництву Національної поліції України пропозиції щодо присвоєння спеціальних звань поліцейським та рангів державним службовцям УАПВ;

14) уносить керівництву Національної поліції України пропозиції щодо заохочення працівників УАПВ, а також щодо притягнення їх до дисциплінарної відповідальності;

15) уживає заходів щодо забезпечення безпеки, збереження життя і здоров'я працівників УАПВ під час виконання ними службових обов'язків;

16) організовує та контролює в УАПВ роботу зі зверненнями громадян, депутатськими зверненнями та запитами народних депутатів України, запитами на інформацію, здійснює особистий прийом громадян;

17) контролює стан діловодства в УАПВ, у визначеному порядку вживає заходів з питань матеріально-технічного, фінансового та іншого забезпечення діяльності УАПВ;

18) сприяє в межах своїх повноважень забезпеченню реалізації єдиної державної політики, спрямованої на досягнення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

19) дотримується в межах компетенції принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у своїй діяльності;

20) забезпечує в межах компетенції виконання нормативно-правових актів з питань дотримання рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії дискримінації за ознакою статі та сексуальним домаганням;

21) забезпечує збереження, цільове використання нематеріальних активів, що передані в користування або на відповідальне зберігання працівникам УАПВ;

22) здійснює інші повноваження, що випливають з покладених на УАПВ завдань та визначені законодавством України.

4. У разі відсутності керівника УАПВ його обов'язки виконує один із заступників або посадова особа визначена Головою Національної поліції України.

Висновок. Відповідно до Плану розвитку Національної поліції України, УАПВ розроблено низку заходів для створення системи повітряної підтримки. Основою такої системи є застосування авіаційної техніки (вертольотів і безпілотних авіаційних комплексів (далі – БпАК) для виконання завдань, покладених на Поліцію.

Згідно з вимогами п. 30 ст. 1 Повітряного кодексу України авіація НП України належить до державної авіації. Відповідно до Правил виконання польотів державної авіації України та наказом НП України «Про допуск до експлуатації (прийняття на озброєння) в органах та підрозділах Національної поліції України безпілотних літальних апаратів» від 27.02.2019 № 196 УПВП визначено органом управління безпіотної авіації Національної поліції.